

Yếu tố quy định chất lượng lãnh đạo nhiệm vụ giáo dục và đào tạo của tổ chức cơ sở đảng khoa giáo viên thuộc các đảng bộ học viện, trường sĩ quan quân đội

ThS. PHẠM XUÂN MẠNH

Trường Sĩ quan Chính trị, Bộ Quốc phòng; Email: phamxuanmanhk3@gmail.com

Tóm tắt: Tổ chức cơ sở đảng khoa giáo viên thuộc các đảng bộ học viện, trường sĩ quan quân đội có chức năng là hạt nhân chính trị, lãnh đạo các mặt công tác, mọi hoạt động của khoa giáo viên. Sự lãnh đạo của tổ chức cơ sở đảng là nhân tố quan trọng quyết định kết quả hoàn thành thắng lợi các nhiệm vụ của khoa giáo viên nói chung và nhiệm vụ giáo dục và đào tạo nói riêng.

Từ khóa: chất lượng lãnh đạo, nhiệm vụ giáo dục và đào tạo, tổ chức cơ sở đảng, khoa giáo viên.

1. Sự cần thiết lãnh đạo nhiệm vụ giáo dục và đào tạo của tổ chức cơ sở đảng khoa giáo viên thuộc đảng bộ các học viện, trường sĩ quan quân đội hiện nay

Các học viện, trường sĩ quan (HV, TSQ) quân đội là những trung tâm giáo dục và đào tạo, nghiên cứu khoa học của quân đội và quốc gia. Giáo dục và đào tạo là nhiệm vụ chính trị trung tâm của các HV, TSQ quân đội, khẳng định vị thế và uy tín của các HV, TSQ quân đội trong hệ thống giáo dục quốc gia.

Khoa giáo viên là một bộ phận trong các HV, TSQ quân đội là lực lượng cơ bản, trực tiếp thực hiện nhiệm vụ giáo dục và đào tạo, nghiên cứu khoa học của các HV, TSQ quân đội, đấu tranh trên mặt trận tư tưởng, lý luận góp phần làm thất bại âm mưu, thủ đoạn chống phá của các thế lực thù địch, bảo vệ chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, thành quả của sự nghiệp đấu tranh giành độc lập, tự do cho dân tộc, bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa, thành quả công cuộc đổi mới theo định hướng xã hội chủ nghĩa. Đồng thời, khoa giáo viên ở các HV, TSQ quân đội cũng là lực lượng có vai trò quan trọng trong xây dựng chính quy, rèn luyện kỷ luật, xây dựng môi trường văn hóa ở các HV, TSQ quân đội.

Tổ chức cơ sở đảng khoa giáo viên thuộc các

đảng bộ HV, TSQ quân đội có chức năng: □ Là hạt nhân chính trị, lãnh đạo các mặt công tác, mọi hoạt động của khoa giáo viên; nghiên cứu đề xuất với cấp ủy cấp trên những vấn đề có liên quan đến lãnh đạo thực hiện nhiệm vụ chính trị và công tác đảng, công tác chính trị^[1]. Tổ chức cơ sở đảng khoa giáo viên là chủ thể trực tiếp lãnh đạo các hoạt động của khoa giáo viên, lãnh đạo nhiệm vụ giáo dục và đào tạo của khoa giáo viên ở các HV, TSQ quân đội, là nơi trực tiếp quán triệt đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước, nghị quyết chỉ thị của cấp ủy các cấp, lãnh đạo thực hiện thắng lợi nhiệm vụ giáo dục và đào tạo, nghiên cứu khoa học và các nhiệm vụ khác được giao. Theo đó, chất lượng lãnh đạo nhiệm vụ giáo dục và đào tạo của tổ chức cơ sở đảng (TCCSD) khoa giáo viên thuộc các đảng bộ HV, TSQ quân đội ảnh hưởng trực tiếp đến chất lượng công tác giáo dục và đào tạo của các HV, TSQ quân đội. Vì vậy, chất lượng lãnh đạo nhiệm vụ giáo dục và đào tạo của tổ chức cơ sở đảng khoa giáo viên thuộc các đảng bộ HV, TSQ là yêu cầu khách quan và cấp thiết hiện nay.

Nhận thức rõ vị trí, vai trò của TCCSD khoa giáo viên thuộc các đảng bộ HV, TSQ quân đội, trong những năm qua, các đảng ủy HV, TSQ quân đội đã đặc biệt quan tâm xây dựng TCCSD khoa giáo viên thuộc các đảng bộ HV, TSQ quân đội

trong sạch, vững mạnh ngang tầm với yêu cầu nhiệm vụ. Coi trọng nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của TCCSĐ, nâng cao phẩm chất năng lực của đội ngũ cán bộ, đảng viên, nhất là đội ngũ cán bộ chủ trì khoa và bộ môn. Do đó, chất lượng lãnh đạo của TCCSĐ khoa giáo viên không ngừng được nâng lên. Đã kịp thời quán triệt và cụ thể hóa đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước, nghị quyết, chỉ thị của Quân ủy Trung ương, Bộ Quốc phòng, các đảng ủy tổng cục, quân chủng, binh chủng, bộ đội biên phòng, các đảng ủy, thường vụ đảng ủy HV, TSQ quân đội, sự chỉ đạo của ban giám đốc (ban giám hiệu) HV, TSQ, chỉ đạo, hướng dẫn của các cơ quan chức năng cấp trên và cấp mình, xây dựng nghị quyết, xác định đúng chủ trương, biện pháp lãnh đạo và tổ chức thực hiện thắng lợi trong thực tiễn, nhất là lãnh đạo khoa giáo viên ở các HV, TSQ thực hiện thắng lợi nhiệm vụ giáo dục và đào tạo. Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng khi bàn về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, phát triển con người khẳng định: □Xây dựng đồng bộ thể chế, chính sách để thực hiện có hiệu quả chủ trương giáo dục và đào tạo cùng với khoa học và công nghệ là quốc sách hàng đầu, là động lực then chốt để phát triển đất nước⁽²⁾. Tuy nhiên, còn bộc lộ những hạn chế về chất lượng lãnh đạo của TCCSĐ khoa giáo viên thuộc các đảng bộ HV, TSQ quân đội không đồng đều, khả năng quán triệt và cụ thể hóa đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước, nghị quyết, chỉ thị của cấp ủy các cấp đối với lãnh đạo nhiệm vụ giáo dục và đào tạo, lãnh đạo đổi mới chương trình, nội dung, phương pháp dạy học, xây dựng và nâng cao chất lượng đội ngũ nhà giáo, quán triệt thực hiện quy chế giáo dục và đào tạo, nghiên cứu khoa học, biên soạn giáo trình, tài liệu, giáo án bài giảng, lãnh đạo quản lý, sử dụng cơ sở vật chất phục vụ nhiệm vụ giáo dục và đào tạo ở một số cấp ủy, chi bộ khoa giáo viên còn có thời điểm chung chung, chưa xác định rõ những

chỉ tiêu định mức cụ thể trong từng tháng, học kỳ, năm học, chưa có những chủ trương, giải pháp mang tính đột phá, xác định những khâu then chốt trong lãnh đạo nhiệm vụ giáo dục và đào tạo. Công tác kiểm tra, giám sát của TCCSĐ đối với khoa giáo viên trong thực hiện nhiệm vụ giáo dục và đào tạo chưa sâu sát còn giao khoán cho cán bộ khoa, bộ môn. Việc xử lý các vấn đề nảy sinh trong quá trình thực hiện nhiệm vụ giáo dục và đào tạo có lúc chưa kịp thời, còn có trường hợp giảng viên, học viên vi phạm quy chế giáo dục và đào tạo. Kết quả học tập của học viên ở một số môn còn thấp ảnh hưởng đến chất lượng giáo dục và đào tạo chung của các HV, TSQ quân đội. TCCSĐ khoa giáo viên thuộc các đảng bộ HV, TSQ quân đội hiện nay cần phải quán triệt và nắm vững yếu tố quy định nâng cao chất lượng lãnh đạo nhiệm vụ giáo dục và đào tạo

2. Những yếu tố quy định nâng cao chất lượng lãnh đạo nhiệm vụ giáo dục - đào tạo của tổ chức cơ sở đảng khoa giáo viên thuộc đảng bộ các học viện, trường sĩ quan quân đội hiện nay

Một là, sự lãnh đạo của các đảng ủy HV, TSQ; sự chỉ đạo, quản lý điều hành của ban giám đốc (ban giám hiệu); sự chỉ đạo, hướng dẫn của cơ quan chức năng trong thực hiện nhiệm vụ giáo dục và đào tạo của TCCSĐ khoa giáo viên.

Đây là yếu tố quan trọng tác động đến các khâu các bước trong quy trình lãnh đạo của TCCSĐ từ xây dựng nghị quyết lãnh đạo, tổ chức thực hiện, kiểm tra đánh giá kết quả thực hiện nghị quyết. Sự lãnh đạo, chỉ đạo đúng đắn, kịp thời của các đảng ủy HV, TSQ; sự quản lý điều hành của ban giám đốc (ban giám hiệu); hướng dẫn của cơ quan chức năng vừa là thực hiện chức năng lãnh đạo của cấp ủy cấp trên; đồng thời, vừa là cơ sở pháp lý để TCCSĐ khoa giáo viên quán triệt nghị quyết Đại hội đảng bộ HV, TSQ nhiệm kỳ, nghị quyết lãnh đạo nhiệm vụ năm, sáu tháng cuối năm, quý, kết luận lãnh đạo các nhiệm vụ trọng tâm quý; nghị quyết giai đoạn hoặc nghị quyết

chuyên đề về lãnh đạo giáo dục và đào tạo cụ thể hóa hoạt động lãnh đạo của TCCSĐ trong lãnh đạo và tổ chức thực hiện thắng lợi nhiệm vụ giáo dục và đào tạo của khoa giáo viên.

Đảng ủy, ban giám đốc (ban giám hiệu), cơ quan chức năng có liên quan đã nắm chắc tình hình của TCCSĐ khoa giáo viên; có chủ trương, biện pháp lãnh đạo, chỉ đạo, tiến hành công tác tư tưởng, tổ chức, chính sách; chỉ đạo, kiện toàn cấp ủy, cán bộ khoa, bộ môn và kiểm tra, giám sát hoạt động của các TCCSĐ khoa giáo viên trong lãnh đạo đổi mới chương trình, nội dung, phương pháp dạy học; xây dựng và nâng cao chất lượng đội ngũ nhà giáo; biên soạn giáo trình, tài liệu dạy học; nâng cao chất lượng giảng dạy và đánh giá kết quả học tập của học viên; công tác tạo nguồn cán bộ, nâng cao đời sống vật chất, tinh thần cho đội ngũ cán bộ, giảng viên, công tác bảo đảm cơ sở, vật chất, kinh phí thực hiện nhiệm vụ giáo dục và đào tạo là yếu tố rất quan trọng nâng cao chất lượng lãnh đạo nhiệm vụ giáo dục và đào tạo của khoa giáo viên.

Hai là, năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của cấp ủy, chi bộ, phẩm chất năng lực của đội ngũ cán bộ khoa, bộ môn trong thực hiện nhiệm vụ giáo dục và đào tạo của khoa giáo viên.

Đây là yếu tố quan trọng hàng đầu tạo nên chất lượng lãnh đạo của TCCSĐ khoa giáo viên thuộc các đảng bộ HV, TSQ quân đội, quyết định chất lượng lãnh đạo của TCCSĐ. Bởi vì, chất lượng lãnh đạo nhiệm vụ giáo dục và đào tạo của TCCSĐ khoa giáo viên là chất lượng tổng hợp giá trị của nhiều yếu tố, song tập trung nhất ở năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của cấp ủy, chi bộ, phẩm chất năng lực của đội ngũ cán bộ khoa, bộ môn. Phẩm chất chính trị, đạo đức lối sống, năng lực chuyên môn, trình độ học vấn, kinh nghiệm quản lý, chỉ huy, phương pháp, tác phong công tác của các đồng chí cán bộ, giảng viên, cán bộ chủ trì (bí thư, phó bí thư), đảng viên. Bao gồm năng lực nghiên cứu, quán triệt nghị quyết, chỉ thị, quy định của cấp ủy cấp trên, tình hình nhiệm vụ, năng lực tham mưu đề xuất các chủ trương, biện

pháp lãnh đạo với cấp ủy, chi bộ, đề ra các chủ trương, biện pháp lãnh đạo nhiệm vụ giáo dục và đào tạo phù hợp có tính khả thi; năng lực tổ chức thực hiện các quyết định của cấp ủy, chi bộ, chương trình, kế hoạch công tác, phân công giao nhiệm vụ, kiểm tra giám sát việc tổ chức thực hiện, đánh giá kết quả lãnh đạo thực hiện nhiệm vụ, sơ, tổng kết rút kinh nghiệm. Tình thần đấu tranh kiên quyết với những biểu hiện sai trái, lệch lạc, tiêu cực; đấu tranh có hiệu quả với các quan điểm sai trái, các hành vi, biểu hiện tiêu cực, lạc hậu, biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, vi phạm kỷ luật Đảng, pháp luật Nhà nước kỷ luật Quân đội của cán bộ, đảng viên và mọi khó khăn thử thách lãnh đạo và tổ chức thực hiện nhiệm vụ giáo dục và đào tạo; xây dựng TCCSĐ trong sạch, vững mạnh, khoa vững mạnh toàn diện. Mẫu mực tiêu biểu^(*), hoàn thành mọi nhiệm vụ được giao.

Ba là, tính đúng đắn, sáng tạo, phù hợp, hiệu quả của nội dung, phương thức lãnh đạo nhiệm vụ giáo dục và đào tạo của TCCSĐ khoa giáo viên.

Chất lượng lãnh đạo nhiệm vụ giáo dục và đào tạo của TCCSĐ khoa giáo viên phụ thuộc vào nhiều yếu tố khách quan, chủ quan, trong đó tính đúng đắn, sáng tạo, phù hợp, hiệu quả nội dung, phương thức lãnh đạo, tạo nên chất lượng lãnh đạo nhiệm vụ giáo dục và đào tạo của TCCSĐ khoa giáo viên. Tính đúng đắn, sáng tạo, phù hợp, hiệu quả của nội dung, phương thức lãnh đạo nhiệm vụ giáo dục và đào tạo của TCCSĐ khoa giáo viên được biểu hiện bằng khả năng quán triệt đúng chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; nghị quyết chỉ thị của Quân ủy Trung ương, Bộ Quốc phòng, các đảng ủy tổng cục, quân chủng, binh chủng, bộ đội biên phòng, các đảng bộ HV, TSQ; sự chỉ đạo của ban giám đốc (ban giám hiệu), cơ quan chức năng cấp trên và cấp mình. Xác định đúng nghị quyết, chủ trương, biện pháp lãnh đạo, bám sát tình hình nhiệm vụ và trọng tâm lãnh đạo, xác định đúng khâu đột phá, khắc phục những khâu yếu mặt yếu

trong lãnh đạo nhiệm vụ giáo dục và đào tạo của khoa giáo viên.

Coi trọng đổi mới phương thức lãnh đạo; vận dụng linh hoạt sáng tạo phương thức trong lãnh đạo nhiệm vụ giáo dục và đào tạo, phát huy vai trò của cấp ủy, cán bộ khoa, bộ môn trong tổ chức phân công giao nhiệm vụ cụ thể gắn với chức trách nhiệm vụ. Phát huy vai trò vai trò tiên phong gương của đội ngũ cán bộ, đảng viên, giảng viên, nhất là vai trò nêu gương của cán bộ chủ trì. Tiến hành tốt công tác tuyên truyền, giáo dục, thuyết phục vận động cán bộ, giảng viên, công nhân viên, vai trò của tổ chức quần chúng (nếu có) và hội đồng quân nhân trong khoa giáo viên trong nhiệm vụ giáo dục và đào tạo. Phát huy hiệu quả công tác kiểm tra, giám sát đối với tổ chức đảng và đảng viên; sơ, tổng kết rút kinh nghiệm nâng cao chất lượng lãnh đạo nhiệm vụ giáo dục và đào tạo của TCCSĐ khoa giáo viên thuộc các đảng bộ HV, TSQ quân đội.

Bốn là, phẩm chất, năng lực của đội ngũ giảng viên, đặc biệt là đội ngũ cán bộ khoa, cán bộ bộ môn trong thực hiện nhiệm vụ giáo dục và đào tạo.

Đội ngũ giảng viên, đặc biệt là đội ngũ cán bộ khoa, cán bộ bộ môn có vị trí vai trò đặc biệt quan trọng, nhân tố quyết định đến chất lượng lãnh đạo và tổ chức thực hiện nhiệm vụ giáo dục và đào tạo của các HV, TSQ. Góp phần xây dựng Quân đội nhân dân Việt Nam □Cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, và từng bước hiện đại⁽⁴⁾.

Chất lượng lãnh đạo nhiệm vụ giáo dục và đào tạo của TCCSĐ khoa giáo viên phụ thuộc vào phẩm chất, năng lực đội ngũ giảng viên, đặc biệt là đội ngũ cán bộ khoa, cán bộ bộ môn trong thực hiện nhiệm vụ giáo dục và đào tạo của khoa giáo viên ở các HV, TSQ. Đội ngũ giảng viên, đặc biệt là đội ngũ cán bộ khoa, cán bộ bộ môn bảo đảm đủ về số lượng theo tổ chức biên chế, tỷ lệ thừa thiếu theo đúng nghị quyết, chỉ thị, quy định, hướng dẫn của Quân ủy Trung ương, Tổng cục Chính trị. Về chất lượng đội ngũ giảng viên, cán bộ khoa, cán bộ bộ môn phải có phẩm chất, năng

lực toàn diện, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ giáo dục và đào tạo của các HV, TSQ, có trình độ đại học, trình độ sau đại học (thạc sĩ, tiến sĩ) đạt tiêu chuẩn chức danh giáo sư, phó giáo sư và danh hiệu Nhà giáo Nhân dân, Nhà giáo Ưu tú, thực tế qua các cương vị chỉ huy, lãnh đạo các cấp trong quân đội, có trình độ về ngoại ngữ, tin học; cơ phù hợp độ tuổi có tính kế thừa... Bên cạnh đó, cần có chính sách đãi ngộ thỏa đáng tạo động lực thúc đẩy, thu hút nhân tài, xây dựng đội ngũ nhà giáo có chất lượng cao đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ giáo dục và đào tạo.

Năm là, cơ sở vật chất, trang bị, phương tiện kỹ thuật phục vụ nhiệm vụ giáo dục và đào tạo.

Chất lượng, hiệu quả của phương pháp giảng dạy các HV, TSQ quân đội luôn chịu ảnh hưởng của yếu tố cơ sở vật chất, trang bị, phương tiện kỹ thuật phục vụ nhiệm vụ giáo dục và đào tạo, gồm: giáo trình, tài liệu, sách chuyên khảo, tham khảo; phương tiện dạy học hiện đại theo hướng xây dựng nhà trường thông minh, giảng đường phòng học chuyên dùng, phòng học cho học ngoại ngữ, công nghệ thông tin, máy tính, máy trình chiếu, mô phỏng, thư viện, bệnh viện thực hành...; vũ khí trang bị, kỹ thuật quân sự, thao trường, bãi tập, xăng dầu, xe huấn luyện đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ giáo dục và đào tạo, đổi mới phương pháp dạy học. Bên cạnh đó là điều kiện ăn, ở, sinh hoạt của giảng viên, học viên có môi trường là việc học tập thuận lợi để giảng viên, học viên phấn khởi yên tâm công tác./.

(1) Ban Bí thư (2018), *Quy định số 116-QĐ/TW ngày 25/01/2018 về chức năng, nhiệm vụ của đảng bộ, chi bộ cơ sở ở học viện, nhà trường trong Quân đội nhân dân Việt Nam*, Nxb. Quân đội nhân dân, Hà Nội.

(2), (4) Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, T.I, Nxb. CTQG Sự thật, H., tr.136, 157.

(3) Bộ Quốc phòng (2022), *Chỉ thị số 79/CT-BQP, ngày 22/7/2022 về xây dựng đơn vị vững mạnh toàn diện □Mẫu mực, tiêu biểu□trong toàn quân*, Hà Nội.